

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๙

บทบรรณาธิการ

คำถาม บุคคลภายนอกสมัครใจเข้าร่วมกับจำเลยตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ ศาลมีคำพิพากษาตามยอม ดังนี้ โจทก์มีสิทธิขอให้บังคับคดีบุคคลภายนอก ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๔๕๖/๒๕๖๕

แม้ ท. จะเป็นบุคคลภายนอกมิใช่บุคคลผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลตั้งแต่แรกและไม่ได้เข้ามาเป็นคู่ความในคดีด้วยการร้องสอดจึงมิใช่คู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑ (๑๑) และตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ จะบัญญัติให้คำพิพากษาผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาล ไม่ผูกพันบุคคลภายนอกก็ตาม แต่การที่ ท. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้สมัครใจเข้าร่วมกับจำเลยทั้งสองตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ในศาล โดยมีข้อตกลงให้ฝ่ายโจทก์และฝ่ายจำเลยทั้งสองกับ ท. ต่างมีหน้าที่ปฏิบัติการชำระหนี้ต่อกันและกัน ซึ่งสัญญาประนีประนอมยอมความในแต่ละข้อได้แยกส่วนของจำเลยทั้งสองและ ท. ที่จะต้องปฏิบัติต่อโจทก์และที่โจทก์จะต้องปฏิบัติต่อจำเลยทั้งสองและ ท. ไว้อย่างชัดเจนสามารถแยกปฏิบัติต่อกันได้ หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดข้อตกลงหรือผิดสัญญาประนีประนอมยอมความข้อหนึ่งข้อใด ก็ได้กำหนดวิธีการบังคับคดีไว้ด้วย แสดงให้เห็นว่าคู่ความและ ท. มุ่งประสงค์ที่จะยุติคดีเพื่อระงับข้อพิพาทที่มีอยู่โดยต่างตกลงที่จะปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวในแต่ละข้อ

ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ เมื่อคดีนี้โจทก์ยื่นคำขอออกหมายบังคับคดีวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ภายหลังจากที่บทบัญญัติมาตรา ๒๗๔ ที่แก้ไขใหม่มีผลใช้บังคับแล้ว การบังคับคดีของโจทก์จึงตกอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาดังกล่าว จึงมีผลผูกพัน ท. บุคคลภายนอกในฐานะเป็นบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ต้องปฏิบัติตาม เมื่อ ท. ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าว โจทก์จึงมีสิทธิขอให้บังคับคดี ท. ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่

คำถาม คดีฟ้องขับไล่บุคคลใด ๆ ออกจากอสังหาริมทรัพย์ จำเลยให้การว่าที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรบักษ์ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและให้ใช้ค่าเสียหาย จำเลยอุทธรณ์ว่าจำเลยมีสิทธิอยู่บนที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิตามสัญญาซื้อขาย ดังนี้ การพิจารณาสิทธิในการอุทธรณ์ข้อเท็จจริงใช้หลักเกณฑ์ใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๑๙๓/๒๕๖๔

การที่จะพิจารณาว่าคดีใดจะเป็นคดีมีทุนทรัพย์หรือไม่ เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประเด็นที่คู่ความยกขึ้นโต้เถียงกันในแต่ละชั้นศาล

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทกับเรียกค่าเสียหายในอัตราเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จำเลยให้การว่าที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรบักษ์ จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ในศาลชั้นต้นตามราคาที่ดินพิพาท แต่เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทและให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ ๒,๕๐๐ บาท จำเลยมีได้อุทธรณ์ว่าที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรบักษ์อีก แต่อุทธรณ์เพียงว่าจำเลยมีสิทธิอยู่บนที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิตามสัญญาจะซื้อจะขายเท่านั้น จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยอุทธรณ์กล่าวอ้างแก้เป็นข้อพิพาทด้วยกรรมสิทธิ์อีกต่อไป แต่เป็นเพียงคดีฟ้องขับไล่บุคคลใด ๆ ออกจากอสังหาริมทรัพย์เมื่อศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ในอัตราเดือนละ ๒,๕๐๐ บาท โจทก์มีได้อุทธรณ์ จึงต้องถือว่าที่ดินพิพาทอาจให้เช่าได้ ในขณะที่ยื่นคำฟ้องไม่เกินเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ย่อมต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง ที่จำเลยอุทธรณ์ว่าจำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทและชำระราคาที่ดินแก่โจทก์ครบถ้วนแล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่นั้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น เป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามบทกฎหมายดังกล่าว แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จะวินิจฉัยให้ก็เป็นการไม่ชอบ และถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จำเลยจึงไม่มีสิทธิยกปัญหาดังกล่าวขึ้นฎีกาและต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ ประกอบมาตรา ๒๕๒ ที่มีใช้ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลฎีกาจะยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำถาม จำเลยถอนอุทธรณ์คดีแพ่ง ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต โจทก์มีสิทธิ
รับเงินค่าธรรมเนียมที่จำเลยผู้อุทธรณ์วางไว้ในการยื่นอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙
หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๐๗/๒๕๖๕

เงินค่าธรรมเนียมที่จะต้องใช้คืนแก่คู่ความอีกฝ่ายที่จำเลยที่ ๑ นำมาวางศาล
พร้อมอุทธรณ์นั้น เป็นไปตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ ที่บัญญัติว่า “การอุทธรณ์นั้น ... และ
ผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือ
คำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย ...” เห็นได้ว่า เงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นเงิน
ที่วางไว้เพื่อเป็นประกันว่าหากในที่สุดศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาให้จำเลยที่ ๑
ผู้อุทธรณ์ต้องรับผิดชอบชำระค่าธรรมเนียมแทนคู่ความที่ชนะคดีแล้ว ผู้ชนะคดีจะมีสิทธิ
ได้รับค่าธรรมเนียมที่ได้ออกใช้ก่อน จากเงินที่จำเลยที่ ๑ ผู้อุทธรณ์วางไว้ได้โดยผู้ชนะคดี
ไม่จำต้องบังคับคดี

จำเลยที่ ๑ ถอนอุทธรณ์ โดยเหตุที่ ป.วิ.พ. มิได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการ
ถอนอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้นมาใช้แก่การพิจารณา
และชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์โดยอนุโลม ทั้งนี้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๖ คำฟ้อง
อุทธรณ์เป็นคำฟ้องอย่างหนึ่ง จึงต้องนำบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๖ มาใช้
ปรับแก้คดีนี้ กฎหมายมาตราดังกล่าวบัญญัติว่า “การทิ้งคำฟ้องหรือถอนคำฟ้องยอม
ลบล้างผลแห่งการยื่นคำฟ้องนั้น รวมทั้งกระบวนการพิจารณาอื่น ๆ อันมีมาต่อภายหลัง
ยื่นคำฟ้องและกระทำให้คู่ความกลับคืนเข้าสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นฟ้องเลย...”
เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๘ มีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยที่ ๑ ถอนอุทธรณ์คำพิพากษาของ
ศาลชั้นต้นยอมถึงที่สุด จำเลยที่ ๑ จึงเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและยังมิ
มีความรับผิดชอบที่จะต้องใช้ค่าค่าธรรมเนียมในศาลชั้นต้นแทนโจทก์ โจทก์ยอมมีสิทธิรับเงิน
ค่าธรรมเนียมที่จำเลยที่ ๑ ผู้อุทธรณ์วางไว้ได้ จำเลยที่ ๑ ไม่มีสิทธิขอรับเงินค่าธรรมเนียม
ที่จำเลยที่ ๑ ได้วางไว้ต่อศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ คืบ

คำถาม ผู้กระทำความผิดซึ่งหน้า เมื่อถูกเจ้าพนักงานตำรวจไล่จับแล้วหลบหนี
เข้าไปในบ้าน การเข้าไปจับกุมภายในบ้านต้องมีหมายจับและหมายค้นหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๑๕/๒๕๖๕

เจ้าพนักงานตำรวจเข้าตรวจค้นบ้านที่จำเลยพักอาศัยอยู่กับ ม. ภริยาของจำเลย ยึดได้คีย์ตามีน ๑ คู่ เป็นของกลาง และ ม. แจ้งว่าคีย์ตามีนของกลางดังกล่าวเป็นของจำเลย ซึ่งขณะนี้ไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านไม่มีเลขที่จึงติดตามมาที่บ้านดังกล่าวพบจำเลยนั่งอยู่กับ ผ. ที่แคร่ไม้ไผ่ต้นบ้านพันตำรวจโท อ. จึงเข้าไปแสดงตัวเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ และแสดงบัตรเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ดู จำเลยกลับวิ่งหลบหนี โดยถืออาวุธปืนสั้นติดตัวไปด้วยครั้นร้อยตำรวจเอก ธ. และผู้เสียหายซึ่งวิ่งติดตามไป ตะโกนบอกให้มอบตัว จำเลยก็วิ่งหนีเข้าไปในบ้านเกิดเหตุและพยายามดันปิดประตู ตามพฤติการณ์ดังกล่าวจึงมีหลักฐานตามสมควรว่าจำเลยน่าจะได้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจำเลยจะหลบหนี กรณีจึงมีเหตุที่จะขอ ออกหมายจับจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๖๖ (๒) ทั้งเป็นกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน ที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับจำเลยได้ ประกอบกับการที่จำเลยถืออาวุธปืน วิ่งหลบหนีไปตามถนนสาธารณะซึ่งเป็นในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้ รับใบอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร ถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดซึ่งหน้าพยานโจทก์ ทั้งสามกับพวกซึ่งได้แสดงตัวว่าเป็นเจ้าพนักงานตำรวจให้จำเลยทราบแล้ว จึงมีอำนาจ ที่จะจับกุมจำเลยได้แม้ไม่มีหมายจับตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๗๘ (๑) (๓) และถึงแม้ตาม มาตรา ๘๒ จะบัญญัติว่า “ไม่ว่าจะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน เว้นแต่จะทำได้ทำตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการค้นในที่รโหฐาน” ก็ตาม แต่การที่จำเลยกระทำความผิดซึ่งหน้าเมื่อถูกไล่จับแล้วหลบหนีเข้าไปในบ้านเกิดเหตุ สิบบตำรวจโท ภ. และร้อยตำรวจเอก ธ. ย่อมมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านเกิดเหตุได้แม้ไม่มี หมายค้น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๒ (๓) ด้วยเหตุนี้ สิบบตำรวจโท ภ. และร้อยตำรวจเอก ธ. จึงมีอำนาจติดตามเข้าไปจับกุมจำเลยภายในบ้านเกิดเหตุแม้จะไม่มีหมายจับและหมายค้น

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ